

מאורות אל העבר

טז תשרי תשל"ד | 12/10/1973

מטוסי הגלקסי מביאים טנקים לישראל.
צילום: נחלת הכלל ויקיפדיה

הרכבת האווירית והימית

מצבו של מלאי התחמושת הצה"לי הלך והדרדר. קרוב לשליש מהמטוסים כבר אבדו, ומחסור הלך והסתמן בפגזים ובציוד לחימה. מנגד, נהנו המצרים והסורים החל מיומה הראשון של מלחמת יום הכיפורים מרכבת אווירית וימית רוסית שמילאה את כל מחסורם. תחנוני ישראל לסיוע אמריקאי נענו בתחילה בשלילה. העמדות האנטישמיות המסורתיות במחלקת המדינה ובפנטגון, כמו גם רצונם של האמריקאים שישראל לא תשפיל יותר מדי את מדינות ערב, הביאו להתמהמהות בקבלת ההחלטה. רק לחץ של ידידי ישראל על הנשיא ניקסון, ואולי גם רמיזות על פעילות גרעינית, הביאו לשינוי. בט"ז בתשרי תשל"ד (12.10.1973) הורה הנשיא: "תנו להם כל מה שיכול לעוף". קרוב לשש מאות טיסות של מטוסי תובלה של חיל האוויר האמריקאי התקיימו במשך ימי מבצע "ניקל גראס". קרוב למאה מטוסי קרב ושלושים אלף טון ציוד לחימה נפרקו בנמל התעופה לוד בידי חיילי צה"ל הנרגשים. "אנחנו יורים כל בוקר מה שאנחנו מקבלים מהאמריקאים בערב" אמר הרמטכ"ל דדו. במקביל לרכבת האווירית התקיימה גם "רכבת ימית" שהביאה ציוד רב ואובטחה בידי חיל הים מפני התנכלויות אויב. היסטוריונים חלוקים בדעותיהם לגבי משקלה וחשיבותה של הרכבת האווירית והימית שהגיעה, למעשה, רק לקראת סוף המלחמה.